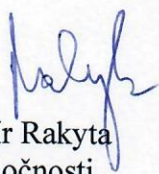

Výročná správa za rok 2019

AGRO-RACIO s.r.o. Liptovský Mikuláš

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rakýta', written over the printed name.

Ing. Ľubomír Rakýta
konateľ spoločnosti

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Janičina', written over the printed name.

Ing. Štefan Janičina
konateľ spoločnosti

Liptovský Mikuláš, 24. 03. 2020
Vypracovala: Majerčiaková

Poľnohospodárstvo je veľmi úzko späté so životným prostredím. Je závislé od rôznych prírodných zdrojov ako pôda, voda, vzduch a biodiverzita. Poľnohospodárska činnosť pretvára prostredie, a to nielen využívaním spomínaných prírodných zdrojov, ale aj formovaním a udržiavaním krajiny, ktorá je symbolom rozmanitosti a zabezpečuje nevyhnutné biotopy pre voľne žijúce živočíchy a rastliny. Charakteristickým znakom poľnohospodárstva je skutočnosť, že výrobný proces vyžaduje určitý čas trvania, na ktorý vplyva striedanie ročných období. Produkčný proces je teda sezónny, s čím súvisí aj sezónnosť a nerovnomernosť tržieb podniku v rámci jedného roka ale aj v rámci niekoľkých rokov po sebe.

Ekonomické informácie a analýzy vývoja poľnohospodárstva a potravinárstva sú neodmysliteľným podkladom potrebným pri strategických rozhodnutiach manažmentu pre dosahovanie zisku a rozvoja firmy.

V minulom roku došlo v spoločnosti AGRO-RACIO s.r.o. Liptovský Mikuláš ku generačnej výmene konateľov. Pomyselný štafetový kolík prevzali ľudia, ktorí v spoločnosti vyrástli a nadobudli okrem profesionálnych skúseností aj to, čo sa nedá kúpiť - vzťah k nej, pretože sa stali jej prirodzenou súčasťou. V tom je záruka kontinuity a rozvoja spoločnosti

Výročná správa hodnotí činnosť a ekonomiku spoločnosti v roku 2019. Jej neoddeliteľnou súčasťou sú informácie uvedené v účtovnej závierke, v poznámkach a prehľade peňažných tokov k účtovnej závierke uvedeného účtovného obdobia, tiež správa nezávislého audítora z overenia ročnej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2019.

Spoločnosť AGRO-RACIO s. r. o. vznikla 14.10.1999. Činnosť vykonáva v prenajatých priestoroch spoločnosti AGRO-INVEST AR, s. r. o. Liptovský Mikuláš na základe zmluvy o dlhodobom prenájme hospodársky dvor Svätý Kríž, kde realizuje rastlinnú a živočíšnu prvovýrobu a kde po rekonštrukcii a prístavbe administratívnej budovy v júni 2019 sa presťahovalo aj vedenie spoločnosti. Nehnutelnosť v Liptovskom Mikuláši slúži na uskladnenie produkcie zemiakov pestovanej hlavne za účelom zemiakovej sadby.

Spoločnosť nenadobudla vlastné akcie, dočasné listy, ani obchodné podiely.

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí.

V oblasti výskumu a vývoja v roku 2019 neboli vynaložené žiadne náklady

Poľnohospodárska pôda predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj a súčasne aj ekonomický a eko-sociálny potenciál. Nedá sa nanovo vytvárať a prístup k nej je ľudským právom. Pôda využívaná na poľnohospodárske účely predstavuje nenahraditeľnú základňu na produkciu potravín a krmív. Pre zabezpečenie základného výrobného nástroja, teda pôdy, je dôležité administratívne zvládnutie správy nájomných zmlúv, sledovanie končiacej doby nájmu, sledovanie zmien údajov v katastri nehnuteľnosti a dôsledná evidencia dokladov súvisiacich s prenajatými pozemkami. V neposlednom rade je to aj účinná a správna komunikácia s prenajímateľmi pôdy a pružné reagovanie na ich požiadavky.

Spoločnosť AGRO-RACIO, s. r. o. obhospodaruje prenajatú poľnohospodársku pôdu v regióne Liptova na základe nájomných zmlúv s vlastníkami pôdy a Slovenským pozemkovým fondom v celkovej výmere 3 981 ha, na ornú pôdu pripadá 1 807 ha, zvyšných 2 174 ha tvoria lúky a pasienky zaradené do horskej výrobnjej oblasti, čo predurčuje charakter výroby najmä v produkcii objemových krmív.

Kúpiť pôdu sa vždy oplatí, je hmotným prostriedkom, ktorý sa používaním neopotrebuje, dobrým obrábaním sa jej kvalita i hodnota zlepšujú.

V roku 2019 spoločnosť kúpila pozemky a poľnohospodársku pôdu o výmere 2,6 ha v celkovej hodnote 32 tis.

Celkový úbytok pôdy oproti roku 2018 je 92 ha, z dôvodu úpravy LPIS bolo približne 2 ha, vydanie pôdy iným užívateľom 90 ha. Najväčší úbytok v rámci pozemkových úprav v k.ú. Benice vznikol voči spoločnosti Tatra Forest Slovakia s.r.o. Liptovský Mikuláš, až 60 ha.

Poľnohospodárstvo je podnikateľské odvetvie ako každé iné, preto zisk, ktorý sa dosahuje predajom produkcie, musí byť ako v každom inom výrobnom odvetví prvoradým záujmom poľnohospodárov.

Rastlinná výroba

V technológii pestovania poľných plodín je príprava pôdy a sejba komplexný proces vyžadujúci si neustálu pozornosť. Je to proces, pri ktorom sú najsilnejšími faktormi podmienky pestovania, odroda a taktiež samotný pestovateľ. Podmienky pestovania nás stavajú každý rok do novej situácie a zodpovedajú meniacemu sa klimatickému charakteru pestovateľských regiónov v súčasnosti so snahou dosiahnuť vyrovnané a kvalitné úrody. Pri výbere treba posudzovať odrody podľa výkonnosti, odolnosti k napadnutiu škodcami a chorobami, odolnosť voči poliehaniu a v neposlednom rade aj pre dosahovanie kvalitatívnych ukazovateľov.

Vysoký podiel trvalých trávnych porastov predurčuje orientáciu spoločnosti na dostatočné zabezpečenie objemových krmovín pre potreby živočíšnej výroby. Na ornej pôde pestuje obilniny, repku olejnú, zemiakovú sadbu, špecializuje sa na množenie d'ateliny a rôznych druhov tráv, kukurice na výrobu siláží pre všetky kategórie zvierat pri ekonomicky únosných nákladoch.

Už niekoľko rokov sme svedkami, ako počasie a jeho extrémne výkyvy negatívne vplyvajú na pestované plodiny. Ide najmä o sucho, prívalové dažde, ľadovec, premnožené hraboše a poľovnú zver. Klimatické zmeny mali aj v roku 2019 vplyv na úrody poľnohospodárskych plodín. Suché počasie na jar umožnilo prakticky bez prerušenia vykonávať jarne práce. Extrém sucha vystriedali zrážky, ktoré doplnili dlhodobu chýbajúcu vlahu a pomohli budúcej úrode. Zároveň, aktuálne zrážky už nezabránili trvalému poškodeniu niektorých porastov vplyvom dovtedajšieho sucha.

Nižšiu úrodu ako vlani sme dosiahli v repke olejnej, bola pestovaná na menšej ha výmere, priemerná realizačná cena bola mierne vyššia v porovnaní s rokom 2018, celkový pokles tržieb pri tejto plodine je nižší o 167 tis.

rok 2018 3,14 t/ha priemerná realizačná cena 341 € výmera 521 ha

rok 2019 2,35 t/ha priemerná realizačná cena 357 € výmera 432 ha

Pekné porasty obilnín sľubovali dobrú úrodu, čo potvrdili aj ha výnosy pšenice a jačmeňa.

Tržby u pšenice napriek nižšej výmere a realizačnej cene boli nižšie len o 2 tis.

Pšenica rok 2018 5,56 t/ha priemerná realizačná cena 157 € výmera 407 ha

rok 2019 7,01 t/ha priemerná realizačná cena 156 € výmera 392 ha

U raže boli ha výnosy mierne nižšie, realizačná cena výrazne nižšia, tržby zaznamenali pokles o 70 tis. Zásoby na sklade 8,3t v hodnote 87 tis.- realizácia február 2020

Raž rok 2018 6,52 t/ha priemerná realizačná cena 160 € výmera 257 ha

rok 2019 6,34 t/ha priemerná realizačná cena 147 € výmera 308 ha

jačmeň rok 2018 5,10 t/ha priemerná realizačná cena 120 € výmera 77 ha
rok 2019 6,48 t/ha výmera 70 ha – krmivo pre ŽV

Spoločnosť pestuje hlavne sadbové zemiaky. Dôvodom slabej úrody v tomto roku bolo menej zrážok počas sezóny, čo vyvolalo stres zemiakových porastov, ich hl'uzy prestali rásť. Nezanedbateľnou súčasťou ich pestovania je uskladnenie v Liptovskom Mikuláši, odkiaľ sa realizuje predaj a použitie sadby pre založenie vlastnej úrody v ďalšej sezóne. Zemiaky boli vysadené na ploche 15 ha 9 t/ha, tržby v roku 2019 poklesli len o 22 tis., ide samozrejme o časový posun predaja z úrody minulého roku v jarných mesiacoch tohto roku.

Živočišna výroba je vedľa rastlinnej výroby hlavnou zložkou poľnohospodárskej výroby. Jej význam spočíva najmä vo využití produktov rastlinnej výroby ako zdroja cenných krmív, a tiež pri údržbe kultúrnej krajiny. Najvýznamnejšími produktmi živočíšnej výroby sú pre nás mlieko a mäso.

Spoločnosť sa venuje chovu hovädzieho dobytku a oviec s následnou produkciou kravského a ovčieho mlieka. Ovčiarstvo prešlo na produktívnejšie mliečne plemeno, strojové dojenie a chceme dosiahnuť aby pomer medzi letným a zimným stádom dojných oviec bol rovnaký. O ovčie mlieko je rastúci záujem a zimná cena je vyššia.

Miesta, kam sa nedostaneme s technikou vypasú kravy bez trhovej produkcie, mäsové plemená. Produktívneho stáda holštajniiek dosahuje už niekoľko rokov výborné výsledky. Produkcia mlieka predstavuje v roku 2019 približne 4 626 tis. litrov kravského a 340 tis. litrov ovčieho mlieka, čo je pravidelný prísun finančných prostriedkov.

Hovädzí dobytok tvorí stádo 1 737 kusov, z toho je 640 dojníc a 270 kráv bez trhovej produkcie mlieka, chováme 1 587 bahníc so špecializáciou na mlieko a príslušné kategórie, celkom 2 193 kusov. V šľachtiteľskom chove produkujeme plemenné barany a ovce mäsového typu.

	rok 2019 v tis.€	rok 2018 v tis.€	ročný nárast v tis.€
Tržby za mlieko	2 013	1 853	+160
HD	137	121	+ 16
Ovce, jahňatá	37	12	+ 25
HD základné stádo	165	194	- 29
Ovce základné stádo	16	21	- 5
Celkom	2 368	2 201	+167

Poľnohospodárske stroje musia pracovať s vysokou produktivitou a spoľahlivosťou - za najťažších prevádzkových podmienok a často nepretržite. V lete je to prach, na jar a na jeseň ťažké pôdy podrobia mechanickú pevnosť stroja tvrdej skúške. Vibrácie a silné nárazy patria k trvalej záťaži vo všetkých ročných obdobiach, preto je potrebné neustále poľnohospodársku techniku obnovovať, čo spoločnosť zabezpečuje cez finančné leasingy, úvery a z európskych fondov. Strojový park zahŕňa potrebné druhy strojov, strojných a iných zariadení využívaných vo výrobe a pri poskytovaní služieb obchodným partnerom.

Prevádzkový výsledok bol ovplyvnený rôznymi faktormi:

- výpadok tržieb z rastlinnej výroby 300 tis.€ čiastočne nahradila živočíšna výroba, hlavne tržby za mlieko, celkovo o 200 tis. € viac, tržby z predaja základného stáda nižšie o 35 tis.
- výrobná spotreba celkovo vyššia o 274 tis.€
- tržby z predaja služieb sa oproti roku 2018 znížili o 16 tis.€ a náklady za služby sa zvýšili o 191 tis. €.
- náklady na mzdy a odvody sa zvýšili o 28,5tis.€

Priame platby sme v decembri nedostali, úroky z revolvingového úveru teda neklesli, ale ponížil sa investičný úver a finančný výsledok oproti roku 2018 sa znížil o 9 tis.€.

Vyššiu nedokončenú výrobu budúceho roku spôsobili vyššie nákupné ceny osív a hnojív, kde boli použité kvalitnejšie, teda drahšie varianty. Rovnako nepriazeň počasia v jesennom období spôsobili vyššie náklady na pohonné hmoty a ľudskú prácu.

Hospodársky výsledok spoločnosti v jednotlivých rokoch:

rok 2017 zisk 118 730,51 €

rok 2018 zisk 116 593,16 €

rok 2019 zisk 38 687,30 €

Obrat

	Rok 2019
celkové výnosy v prevádzkovej činnosti (bez zmeny stavu, aktivácie)	5 573 383 €
Zdrojom výnosov boli tržby:	
z rastlinnej výroby	952 050,- €
zo živočíšnej výroby	2 187 092,- €
služby	178 333,- €
priznané podpory	1 508 410,- €
z predaja DHM a materiálu	320 679,- €
ostatné výnosy - z toho	426 819,- €
zelená nafta	79 893,- €
rozpustenie investičných dotácií	269 475,- €

V rámci projektu SOP boli vypracovaný projekt:

„**Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia farmy dojnic Lubel'a s nákupom strojov**, ktorý bol realizovaný dodávateľskou firmou Cestné stavby, s. r. o. Liptovský Mikuláš, ukončený v roku 2008.

V rámci projektu bolo preinvestované celkom 1 715 052 € z toho stavby a technológie 1 447 742 € a poľnohospodárske stroje 267 310 €.

Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 1588/SOP PPA poskytla spoločnosti na tento projekt, pri dodržaní podmienok nenávratnú finančnú výpomoc vo výške 60% z celkových oprávnených výdavkov v sume 916 363 €. Do výnosov bolo do konca roka 2019 rozpustené 695 330 €.

V zhodnocovaní zariadenia, technológií a poľnohospodárskej techniky pokračoval projekt PRV SR 2007-2013:

„Modernizácia fariem Ľubel'a a Svätý Kríž“

Realizácia sa začala v roku 2008, stavebnú a technologickú časť realizovala spoločnosť VIPEX s.r.o. Liptovský Hrádok, projekt bol ukončený v roku 2011.

Investície celkom predstavovali sumu 3 391 962 € z toho - stavby a technológie 2 181 491 € a poľnohospodárska technika 1 210 471 €

Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. ZA00195 poskytla PPA spoločnosti na tento projekt, pri dodržaní podmienok nenávratnú finančnú výpomoc vo výške 50% z celkových oprávnených výdavkov vo výške 1 682 085 €.

Do výnosov bolo do konca roka 2019 rozpustené 1 227 520 €.

„Nákup obilného kombajnu a krmného voza“ v roku 2015 vo výške 195 750 €, do výnosov bolo rozpustené v súvislosti so zúčtovanými odpismi 195 750 €.

V rámci programu PRV SR 2014-2020

podopatrenie:

Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov, bol predložený projekt, ktorý v sebe zahŕňa tri oblasti – špeciálnu rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu a zavádzanie inovatívnych technológií po dodatku číslo 1. vo výške 1 743 845 €.

Nenávratný finančný príspevok je 50% z oprávnených výdavkov projektu t.j. 871 922,5 €

V roku 2016 bola nakúpená poľnohospodárska technika vo výške 1 241 529 €, ukončená prestavba kravína na ovčín Galovany a dokončená stavba uskladnenie objemových krmív Ľubel'a. Stavebné práce previedla spoločnosť Petrus s.r.o. Liptovský Mikuláš.

Spoločnosť podala 1. žiadosť /80%/ o platbu vo výške 731 456 €, ktorá bola uhradená.

Do výnosov bolo do konca roka 2019 rozpustené 534 975 €.

Po kolaudácii stavby v Ľubeli bola podaná 2. žiadosť /20%/ vo výške 140 467 €, ktorá bola v roku 2019 aj uhradená, do výnosov rozpustené 42 585 €.

Hlavným cieľom projektov bolo zvýšenie a zlepšenie štruktúry poľnohospodárskej produkcie pri dodržaní ochrany životného prostredia a životných podmienok zvierat, posilniť rozvoj spoločnosti, vytvoriť vhodné spoločenské prostredie, ktoré zlepší kvalitu života zamestnancov.

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. za účelom financovania projektu PRV SR 2014-2020 poskytla spoločnosti dlhodobý úver vo výške 1700 tis., ktorý je splácaný pravidelnými splátkami ročne 170 040 € a splátkou z osobitného účtu - splatené Zostatok úveru k 31.12. 2019 je 317 957 €.

Zamestnanci

Spoločnosť nezabúda ani na investovanie do ľudí, prostredníctvom odmien a benefitov.

Cieľom spoločnosti je kvalitný a spokojný zamestnanec, ktorý bude voči nej lojálny.

Vďaka takýmto pracovníkom možno dosiahnuť dobré výsledky, rozvíjať a modernizovať firmu, prispôsobiť sa turbulenciám počasie a zmenám na trhu. Dôležité je hľadať nových a mladých zamestnancov, pretože v poľnohospodárstve dochádza k starnutiu.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2019 je 78 z toho:

- 5 vedúcich pracovníkov,
- 16 THP pracovníkov,
- 28 manuálnych pracovníkov v rastlinnej a živočíšnej výrobe,
- 25 pracovníkov- operátori a montéri strojov,
- 4 kvalifikovaných pracovníkov - opravári strojov

Cieľom spoločnosti je naďalej budovať silné a životaschopné poľnohospodárstvo pomocou výkonnej trhovo orientovanej výroby. Modernizovať a zefektívňovať práce zavádzaním technologických noviniek, zvyšovať podnikateľskú pozíciu na trhu, hlavne kvalitou výrobkov a služieb, využívať znalosti výrobných podmienok v regióne.

Dôležitou kategóriou, ktorá výrazne ovplyvňuje ekonomiku spoločnosti sú náklady, ktoré treba analyzovať, hodnotiť a hlavne optimalizovať.

Dlhodobým cieľom spoločnosti zostáva prispôbovať sa klimatickým zmenám a vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy s kvalifikovanými zamestnancami a prosperujúcou výrobou.

V zložitej situácii v súvislosti so šírením vírusu COVID-19 v našej spoločnosti nemáme zatiaľ dopady na ekonomickú situáciu. Prípadné ďalšie ekonomické dopady a straty v súčasnosti nevieme odhadnúť.

Návrh na vysporiadanie výsledku hospodárenia za rok 2019

Zisk bežného účtovného obdobia po zdanení celkom 38 687,30 €

Rozdelenie:

-podiel pre spoločníkov	27 000,- €
-podiel pre zamestnancov	11 300,- €
-sociálny fond	386,87 €
-nerozdelený zisk minulých rokov	0,43 €